

det, naar Talen her var om en Landkommune. Da stiller det sig noget klarere for mig, thi der formoder jeg, man vil sige: Det er Syngigerne paa Landet, der ville gaa ind derunder; det vil altsaa i hver Kommune maasse dreie sig om en ganske enkelt Person. Dette er imidlertid slet ikke Tilfældet med Kjøbenhavn. Man maa jo huske paa, at Kjøbenhavn har en 3 à 4 Gange saa stor Befolkning som hele Island med Sykler og Kopper og det Hele, saa der er jo slet ingen Mening i her at ville indføre en saa uklar Bestemmelse som den, der her er Tale om. Dette — Analogien fra islandsk Forhold — er i Grunden det Eneste, der henvises til som Argument for at gaa til denne Foranstaltning, og den synes mig aldeles ikke at være til Stede. Ja, der henvises yderligere som Motivering til de Andragender, som ledsage Betænkningen, og som foreligge trykte her; men de ere jo rigtignok, synes mig, noget fattige paa Argumenter. Jeg har læst dem igjennem, men man har egentlig ikke kunnet finde Noget foruden denne Hensigtning til Island, der naturligvis ogsaa dukker op her; den kommer jo frem overalt. Ja, saa staar der jo den Bemærkning om, at „vi ikke kunne tro, at Rigsdagen agter Kvinderne i Danmarks Hovedstad ringere end Finlands og Islands Kvinder“. Hvis det skal være et Argument, saa er det i hvert Fald et Argument af en ganske eiendommelig Bestaafenhed. Jeg forstaar ikke, hvorledes Rigsdagens Agtelse for Kvinderne her paa den Maade kan sammenstilles med dens Agtelse for de islandsk Kvinder, da det jo aldeles ikke er den danske Rigsdag, der har voteret Loven for Island, det er jo det islandsk Althing, der har voteret den. Jeg synes derfor, man bør tage et bestemt Forbehold imod, at den Bestemmelse, Rigsdagen tager, skulde være Udtryk for den Agtelse, vi nære for Danmarks Kvinder; den er selvfølgelig aldeles uafhængig af denne Afgjørelse. Naar dette Andragende betegner sig som kommende fra en mindre Kreds, saa antager jeg, at dette vist ogsaa gjælder om det næste Andragende fra dansk Kvindeforsamling; det er vist ogsaa fra en mindre Kreds, men selvfølgelig fortjener ogsaa den al Agtelse. Der er ganske vist ogsaa her flere Forsøg paa Argumenter. At de imidlertid egentlig ere fyldegtjørende med Hensyn til at skjænke disse Kvinder kommunal Valgret, forekommer mig dog næppe. Der er saaledes henvist til Kvindernes Virksomhed her i Kjøbenhavn saavel i Undervisnings- og Understøttelsesvæsenet som i Forretningstilivet. Jeg tror, at de Kjøbenhavnske Kvinders Virksomhed i disse

Retninger fortjener den højeste Agtelse og Aaastjønneelse. De Damer, som her i Kjøbenhavn ere ansatte i det offentlige Skolevæsen som Lærerinder, ere, saa vidt jeg veed, udmærkede Lærerinder, og jeg tvivler ikke om, at det, der virkes af de private Lærerinder her i Byen saa vel som af de Damer, der ere ansatte i Forretninger, er overordentlig godt og hæderligt, det betvivler jeg ikke, ligesom den overordentlig store Virksomhed, der udfoldes af Damer i Understøttelsesagen, er hævet over enhver Ros, er aldeles fortrinlig. Men hvad har det at gjøre med den kommunale Valgret? Det forekommer mig aldeles ikke at staa i Forbindelse dermed. At Kvinder ved at deltage i den kommunale Valgret paa nogen Maade skulde udvikle sig, som det staar her, det kan jeg paa ingen Maade tro paa.

Det forekommer mig at være Noget af det Magreste, man kan tænke sig, at deltage i den kommunale Valgret. Det er ikke nogen Fornøielses-, men en Pligttag at deltage deri, og det er en Pligt, som det er meget vanskeligt at faae Mændene til at oplyde; de ere som bekendt næsten ikke til at drive til Valg, naar det ikke er meget spændende Forhold, der foreligger. Men hvad skulde det føre til at lægge ogsaa denne Pligt paa Damernes Skuldre, hvad vindes derved, det veed jeg ikke. Jeg synes snarere, at det var ønskeligt at fritage disse Damer, som virker saa udmærket paa andre Omraader, for denne Medvirkning ved det Kommunale. Det forekommer mig, at det, der ligger bagved disse Andragender, er en overmaade smuk og idealistisk Anskuelse af Livet, men som i en højst mærkelig Grad kontrasterer mod hele det Præg, der kjaeber ved det Kommunale. Thi hvad er det Kommunale andet end en ren Bestjæftigelse med Kommunens økonomiske Anliggender? Hvis der endda var Noget, som Damerne havde at klage over med Hensyn til den Maade, hvorpaa Kommunens Anliggender hidtil er besjoret, men det fremgaar aldeles ikke af de Ting, der ere fremførte, og der maatte dog fremføres vægtige Grunde for at foretage en saa gennemgribende Reform, som denne vilde være. Det vil desuden være rent urigtigt at foretage den alene for Kjøbenhavns Bedkommende. Skal den gjøres, maa man tage under Overveelse, om der ikke er Grund til at foretage den for hele Danmark, thi af hvad Grund skulde man stille de Kjøbenhavnske Kvinder anderledes end dem i Kjøbstæderne eller paa Landet? Det er akkurat lige saa let at lave en Lov for hele Landet som for Kjøbenhavn, der maa man stille sig paa et principielt